

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce: Využívání formativního hodnocení v tělesné výchově na základních školách v Písku

Jméno diplomantky: Gabriel Pták

Základní informace o práci

Předložená bakalářská práce čítá celkem 71 stran, z toho je 59 stran textu, 8 stran literatury a 4 strany příloh. Práce prošla kontrolou na plagiáty i programem Turnitin, kde vykazuje shodně 22% podobnost, až na 1 případ se vždy jedná o podobnost nižší než 1 %. Zmíněný případ vykazuje 4% podobnost a jedná se o šablony závěrečných prací.

Obecná charakteristika práce a teoretická část

Předložená bakalářská práce se věnuje problematice, jež je v současnosti velmi aktuálním diskusním tématem, konkrétně formativnímu hodnocení, specificky v tělesné výchově. I přes značnou společenskou exponovanost daného tématu je však jeho uchopení v reálné praxi spíše v počátcích a detailní rozpracování tématu tak hodnotím jako vysoce přínosné. Z těchto důvodů pokládám výběr tématu za zdařilý.

V teoretické části autor analyzuje nejprve učitele, a především žáka, v předmětu tělesná výchova, následně se přesouvá ke koncepci českého vzdělávacího systému, především se však věnuje hodnocení žáků ve školních předmětech a formativnímu hodnocení jako samostatné problematice. Všechna zmíněná témata vykazují jasnou afiliaci k centrálnímu tématu, rovněž jejich proporční zastoupení je v pořádku. Práce se tak vyznačuje logickou a ucelenou strukturou. V teoretické části považuji za cenné především pasáže týkající se hodnocení jako takového.

Práce v teoretické rovině obsahuje i nedostatky, jsou pouze dílčí, přesto by však měly být zde uvedeny, především pro poučení autora do tvorby budoucí. Z terminologického hlediska není správné uchylvat se k hovorovým termínům, zejména, je-li v dané pasáži použít pro prvek souřadný i termín spisovný (matematika vs. čeština, str. 10, propadnout – str. 12). Rovněž obrat „specifika psychologického vývoje“ není správný, u žáků se jedná o vývoj psychický, nikoliv psychologický (str. 12). V rámci popisu vývoje mladého jedince by bylo vhodné zařadit i stránku mentální. Ta je částečně skryta v oddílu o psychickém vývoji, není však zpracována dostatečně. Z odborného hlediska je otázkou, zda lze považovat systém českého školství za zkosnatělé pouze/především díky neschopnosti využít adekvátně rozvoje informačních technologií (s. 9). Na straně 14 a 15 autor uvádí typologii MBTI, kde však citelně chybí i soutěživý typ. To zcela jistě není chybou autora, jedná se o jiný výzkum, přesto by však bylo dobré na toto upozornit.

Obecně však mohu konstatovat, že Teoretická část, stejně jako Úvod jsou na výši a jsou kvalitně zpracovány.

Cíle, otázky a hypotézy

Cíle práce jsou formulovány vhodně a svojí náročností odpovídají bakalářské práci. Kapitola 3 by měla být nazvána spíše Cíle a úkoly práce, neboť z textu vyplývá, že si autor stanovil cíle 2. Kladem je, že autor v dané pasáži rovněž vysvětluje, proč byly dané cíle stanoveny.

Práce si stanovuje i úkoly, nicméně v této oblasti spatřuji terminologickou nejednotnost. Pokud je cílem práce něco zjistit, nemělo by být úkolem práce také něco zjistit. V tomto případě nelze spolehlivě odlišit úkoly od cílů.

Poněkud překvapivé je, že si autor nepoložil žádné výzkumné otázky. Velmi oceňuji, že práce má kvalitativní charakter (takových prací je pomálu), nicméně otázka podle mého názoru formulována být měla.

Metodika

Z hlediska metodiky je práce na výši, autor dostatečně popisuje jak výzkumný soubor či jeho výběr, tak také použitou metodu a sběr dat. Jediné, co v oddílu věnovaném metodice citelně postrádám, je uvedení metody analýzy získaných údajů.

Výsledky, diskuse

Výsledky výzkumu jsou autorem zpracovány přehledně a systematicky. Kromě textu jsou výsledky v práci uváděny ve formě tabulek, ty jsou přehledné a vhodně ilustrují danou problematiku. Již ve výsledkové části autor některé získané údaje kromě komentáře i hodnotí, to je však v daných případech vždy ku prospěchu práce a obohacuje ji. Celkově hodnotím výsledkovou část jako velmi přínosnou, především shrnutí všech 4 skupin.

Kapitola Diskuse pak svým rozsahem i zaměřením odpovídá bakalářské práci jako i jejímu zaměření, autor vhodně porovnává dosažené výsledky s již realizovanými a publikovanými šetřeními. Jako nedostatek kapitoly Diskuse vnímám její ne zcela jasné vyústění, což souvisí s absencí výzkumné otázky. Na druhou stranu hodnotím velice kladně korektní uvedení limitů práce. V tomto ohledu doporučuji autoru uvádět explicitně i silné stránky práce, tato jich má navíc poměrně hodně.

Závěr

V Závěru autor v obecné rovině shrnuje svá zjištění, a to srozumitelně a ve vhodné formě. Zejména závěrečná část této kapitoly je velice zdařilá.

Formální úprava, jazyková úroveň, zdroje

Předložená bakalářská práce je napsána srozumitelně a na adekvátní stylistické i gramatické úrovni, nicméně občas se vyskytnou i nedostatky, jsou však vždy pouze drobného charakteru. Jsou jimi například používání hovorových obrátů (viz výše v posudku), chybějící znaky (žáku – str. 37), nesprávné skloňování (byla pozorována 4 skupiny – str. 37) atp. Celkově je však práce jazykově kvalitní a napsána čtivě.

Objem zdrojů je více než odpovídající bakalářské práci, jejich seznam čítá celkem 8 stran. Použité zdroje jsou převážně soudobé, odpovídají zaměření práce a poskytují dostatečnou šíři pohledu na téma. Občas se vyskytnou zdroje i výrazně starší, nicméně to není na závadu. V oblasti citací považuji za potřebné upozornit na skutečnost, že přímé citace je třeba uvést nejen v uvozovkách, ale rovněž kurzívou. Práce s kurzívou je problémem i v případě uvádění zdrojů v závěrečném seznamu.

V rámci obhajoby bych uvítal autorovo vyjádření k následujícím otázkám:

- 1) Lze výrazněji implementovat formativní hodnocení v reálné praxi v případě, že nedojde k úpravě koncepce přijímání žáků do studia, případně úpravě koncepce ukončování studia? Pokud ne, jak konkrétně by mělo vypadat přijímání žáků na střední školu?
- 2) Lišila se ve Vámi pozorovaných vyučovacích jednotkách úspěšnost žáků, jejich motivace či atmosféra v dané vyučovací jednotce v souvislosti s objemem realizovaného formativního hodnocení?

Závěrečné hodnocení

Předložená bakalářská práce splňuje jak po obsahové, tak i po formální stránce nároky kladené na tento typ kvalifikační práce. Autor prokázala schopnost tvůrčí činnosti, předložená práce je původní a přínosná. Na základě výše uvedeného tedy doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě.

V Praze dne 13. 6. 2023

PhDr. Kamil Kotlík, Ph.D.

Adresa autora posudku: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, José Martího 31, 162 52 Praha 6 - Veleslavín, tel. +420220172350, e-mail: kotlik@ftvs.cuni.cz